
379

Besluit van 30 mei 1994, houdende wijziging van het Besluit overheidsaanbestedingen (overheidsopdrachten voor de uitvoering van werken en voor leveringen)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Economische Zaken van 23 november 1993, nr. 93085955 WJA/W, gedaan in overeenstemming met Onze Ministers van Financiën, van Binnenlandse Zaken, van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, van Defensie en van Verkeer en Waterstaat;

Gelet op de richtlijnen 93/37/EEG en 93/36/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 14 juni 1993, betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor onderscheidenlijk de uitvoering van werken en leveringen (PbEG L 199), op de artikelen 2 en 3 van de Raamwet EEG-voorschriften aanbestedingen en op artikel 34, tweede lid, van de Comptabiliteitswet;

De Raad van State gehoord (advies van 11 april 1994, nr. W10.93.0773);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Economische Zaken van 26 mei 1994, nr. 94035086 WJA/W, uitgebracht in overeenstemming met Onze voornoemde Ministers;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1

Het Besluit overheidsaanbestedingen¹ wordt als volgt gewijzigd:

A

Boven artikel 1 wordt het opschrift «*Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen*» geplaatst.

B

Artikel 1 wordt als volgt gewijzigd:

1. Onderdeel c komt te luiden:

c. richtlijn 93/37/EEG: richtlijn 93/37/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 14 juni 1993, betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor de uitvoering van werken (PbEG L 199), naar de tekst zoals deze bij die richtlijn is vastgesteld;

2. De onderdelen d en e worden geletterd f en g.
3. Na onderdeel c worden nieuwe onderdelen d en e ingevoegd, luidende:
  - d. richtlijn 71/304/EEG: richtlijn 71/304/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 26 juli 1971, betreffende de opheffing van de beperkingen van het vrij verrichten van diensten op het gebied van overheidsopdrachten voor de uitvoering van werken en van de gunning van overheidsopdrachten door bemiddeling van agentschappen of filialen (PbEG L 185);
  - e. richtlijn 93/36/EEG: richtlijn 93/36/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 14 juni 1993, betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor leveringen (PbEG L 199), naar de tekst zoals deze bij die richtlijn is vastgesteld;
4. Onderdeel f komt te luiden:
  - f. een aanbestedende dienst: een dienst als bedoeld in artikel 1, onderdeel b, van de richtlijnen, genoemd onder b, c en e;

C

De artikelen 2 tot en met 7 worden vernummerd tot de artikelen 13 tot en met 18.

D

Na artikel 1 worden twee nieuwe artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 2

Aanbestedende diensten wenden zich zonder discriminatie en onder dezelfde voorwaarden als die welke zij voor gegadigden in Nederland stellen, tot aannemers, leveranciers en dienstverleners in andere lid-staten van de Europese Gemeenschap en in overige staten die partij zijn bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte die voldoen aan de vereisten, gesteld krachtens respectievelijk de richtlijnen 93/37/EEG, 93/36/EEG en 92/50/EEG.

Artikel 3

In de overeenkomsten die behoren bij opdrachten voor de uitvoering van werken, voor leveringen en voor het verrichten van diensten, worden geen technische specificaties opgenomen die producten van een bepaald fabrikaat of een bepaalde herkomst dan wel bijzondere werkwijzen vermelden, waardoor bepaalde ondernemingen worden begunstigd of uitgeschakeld, tenzij dergelijke specificaties door het voorwerp van de opdracht worden gerechtvaardigd, in welk geval daaraan de vermelding «of daarmee overeenstemmend» wordt toegevoegd.

E

Na artikel 3 (nieuw) worden twee nieuwe hoofdstukken ingevoegd, luidende:

HOOFDSTUK 2. OVERHEIDSOPDRACHTEN VOOR DE UITVOERING VAN WERKEN

Artikel 4

1. Voor het plaatsen van opdrachten voor de uitvoering van werken als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van richtlijn 93/37/EEG, die voldoen aan het bepaalde in artikel 6 van de richtlijn en niet in de artikelen 4 en 5 van

de richtlijn van toepassing zijn uitgesloten, passen de aanbestedende diensten de artikelen 7, tweede tot en met vierde lid, 8, 9, 10, eerste tot en met vijfde lid, 11, eerste tot en met zevende lid, elfde en twaalfde lid, 12 tot en met 14, 18 tot en met 21, 22, eerste tot en met derde lid, 23, tweede lid, 24 tot en met 28, 29, tweede tot en met vierde lid, en 30 van de richtlijn toe.

2. Een aanbestedende dienst zorgt ervoor dat de in het eerste lid vermelde artikelen van richtlijn 93/37/EEG ook worden toegepast voor een opdracht voor de uitvoering van werken als bedoeld in artikel 2, tweede lid, van de richtlijn, die door een instantie, niet zijnde een aanbestedende dienst, wordt geplaatst, indien de aanbestedende dienst de opdracht voor meer dan 50 procent rechtstreeks subsidieert.

3. Ten aanzien van de begunstigden, bedoeld in artikel 1 van richtlijn 71/304/EEG, worden overeenkomstig het in die richtlijn bepaalde geen beperkingen opgelegd of toegepast.

Artikel 5

1. Voor het sluiten van concessie-overeenkomsten voor openbare werken als bedoeld in artikel 1, onderdeel d, van richtlijn 93/37/EEG, die voldoen aan het bepaalde in artikel 3, eerste lid, van de richtlijn passen de aanbestedende diensten de artikelen 3, tweede lid, 11, derde, zesde, zevende, elfde en twaalfde lid, en 15 van de richtlijn toe.

2. Voor opdrachten voor de uitvoering van werken die voldoen aan het bepaalde in artikel 6 van de richtlijn en die worden geplaatst bij derden als bedoeld in artikel 3, vierde lid, van de richtlijn 93/37/EEG, passen concessiehouders van openbare werken die geen aanbestedende dienst zijn, de artikelen 11, vierde, zesde, zevende, elfde en twaalfde lid, en 16 van de richtlijn toe. Publikatie op grond van artikel 11, vierde lid, van de richtlijn, kan echter achterwege blijven wanneer de opdracht voor de uitvoering van werken voldoet aan artikel 7, derde lid, van de richtlijn.

Artikel 6

1. De aanbestedende diensten verstrekken Onze Minister de gegevens die deze nodig heeft voor de in artikel 7 bedoelde informatieverstrekking aan de Commissie.

2. De aanbestedende diensten verstrekken Onze Minister op diens verzoek de gegevens, bedoeld in artikel 10, vierde lid, van richtlijn 93/37/EEG.

3. De aanbestedende diensten nemen daarbij, voor zover van toepassing, de nadere voorschriften in acht, bedoeld in artikel 3, tweede lid, van de Raamwet EEG-voorschriften aanbestedingen.

Artikel 7

Onze Minister zendt uiterlijk op 31 oktober 1995 en vervolgens om de twee jaar aan de Commissie het statistisch overzicht, bedoeld in artikel 34, eerste lid, van richtlijn 93/37/EEG.

Artikel 8

1. De aanbestedende diensten verstrekken de Commissie op haar verzoek de informatie, bedoeld in de artikelen 7, derde lid, onder a, 8, derde lid, en 10, vierde lid, van richtlijn 93/37/EEG.

2. De aanbestedende diensten verstrekken de Commissie de informatie, bedoeld in de artikelen 8, tweede lid, en 30, vierde lid, derde volzin, van richtlijn 93/37/EEG.

HOOFDSTUK 3. OVERHEIDSOPDRACHTEN VOOR DE LEVERING VAN PRODUCTEN

Artikel 9

1. Voor het plaatsen van opdrachten voor leveringen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van richtlijn 93/36/EEG, die voldoen aan het bepaalde in artikel 5 van de richtlijn en die niet in de artikelen 2, eerste lid, 3 en 4 van de richtlijn van toepassing zijn uitgesloten, passen de aanbestedende diensten de artikelen 6, tweede tot en met vierde lid, 7, 8, eerste tot en met vijfde lid, 9, eerste tot en met vijfde lid en negende en tiende lid, 10 tot en met 13, 15 tot en met 18, 19, eerste tot en met derde lid, 20 tot en met 24, 25, tweede tot en met vierde lid, 26, 27 en 30 van de richtlijn toe.

2. De toepassing van het eerste lid geschiedt met inachtneming van het in artikel 5, eerste lid, onder a, van richtlijn 93/36/EEG gemaakte onderscheid tussen aanbestedende diensten die niet en aanbestedende diensten die wel zijn genoemd in bijlage I van de richtlijn.

3. Onverminderd het eerste en tweede lid houden de in bijlage I van richtlijn 93/36/EEG genoemde aanbestedende diensten zich bij het plaatsen van opdrachten voor leveringen aan de bepalingen van artikel 28 van de richtlijn.

4. Bij het sluiten van een overeenkomst als bedoeld in artikel 2, tweede lid, van richtlijn 93/36/EEG tussen een aanbestedende dienst en een concessiehouder, niet zijnde een aanbestedende dienst, wordt bepaald dat het plaatsen van opdrachten voor leveringen ter uitvoering van die overeenkomst door de concessiehouder geschiedt op niet-discriminerende wijze.

Artikel 10

1. De aanbestedende diensten verstrekken Onze Minister de gegevens die deze nodig heeft voor de in artikel 11 bedoelde informatieverstrekking aan de Commissie.

2. De aanbestedende diensten verstrekken Onze Minister op diens verzoek de gegevens, bedoeld in artikel 8, vierde lid, van richtlijn 93/36/EEG.

3. De aanbestedende diensten nemen daarbij, voor zover van toepassing, de nadere voorschriften in acht, bedoeld in artikel 3, tweede lid, van de Raamwet EEG-voorschriften aanbestedingen.

Artikel 11

1. Onze Minister zendt met betrekking tot de aanbestedende diensten, vermeld in bijlage I bij richtlijn 93/36/EEG, uiterlijk op 31 oktober van elk jaar aan de Commissie het statistisch overzicht, bedoeld in artikel 31, eerste lid, aanhef en onder a, van de richtlijn.

2. Onze Minister zendt met betrekking tot andere dan de in het eerste lid bedoelde aanbestedende diensten uiterlijk op 31 oktober 1995 en vervolgens om de twee jaar aan de Commissie het statistisch overzicht, bedoeld in artikel 31, eerste lid, aanhef en onder b, van richtlijn 93/36/EEG.

Artikel 12

1. De aanbestedende diensten verstrekken de Commissie op haar verzoek de informatie, bedoeld in de artikelen 7, derde lid, en 8, vierde lid, van richtlijn 93/36/EEG.

2. De aanbestedende diensten verstrekken de Commissie de informatie, bedoeld in de artikelen 6, derde lid, onder a, 7, tweede lid, en 27, derde volzin, van richtlijn 93/36/EEG.

F

Boven artikel 13 wordt het opschrift «*Hoofdstuk 4 Overheidsopdrachten voor het verrichten van diensten*» geplaatst.

G

Artikel 13 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. Voor het plaatsen van opdrachten voor dienstverlening als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van richtlijn 92/50/EEG, die voldoen aan het bepaalde in artikel 7 van de richtlijn en niet in de artikelen 4 tot en met 6 van de richtlijn van toepassing zijn uitgesloten, passen de aanbestedende diensten de artikelen 2, 3, tweede lid, 7, tweede lid, 8 tot en met 12, 14, eerste tot en met vijfde lid, 15, eerste en tweede lid, 16, eerste tot en met derde lid en vijfde lid, 17, eerste, tweede, zesde en zevende lid, 18 tot en met 21, 23 tot en met 26, 27, eerste tot en met derde lid, 28, tweede lid, 29 tot en met 34, 35, tweede tot en met vierde lid, en 36 tot en met 38 van de richtlijn toe.

2. In het derde lid wordt «artikel 1 bis, tweede lid, van richtlijn 71/305/EEG» vervangen door: artikel 2, tweede lid, van richtlijn 93/37/EEG.

3. Het vierde lid vervalt.

H

In artikel 14, eerste lid, wordt de zinsnede «de in artikel 4 bedoelde informatieverstrekking» vervangen door: de in artikel 15 bedoelde informatieverstrekking.

I

Artikel 16 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt «de artikelen 12, derde lid, en 14, vierde lid, van richtlijn 92/50/EEG» vervangen door: de artikelen 11, derde lid, onder a, 12, derde lid, en 14, vierde lid, van richtlijn 92/50/EEG.

2. In het tweede lid wordt «artikel 37, derde volzin, van richtlijn 92/50/EEG» vervangen door: de artikelen 12, tweede lid, en 37, derde volzin, van richtlijn 92/50/EEG.

J

Boven artikel 17 wordt het opschrift «*Hoofdstuk 5 Slotbepalingen*» geplaatst.

ARTIKEL II

Het Besluit aanbesteding van werken 1973² wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid vervallen de onderdelen g, h en j en worden de onderdelen i en k geletterd g en h.

2. Het eerste lid, onderdeel h (nieuw), komt te luiden:

h. de coördinatie-richtlijn: richtlijn 93/37/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 14 juni 1993 betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor de uitvoering van werken (PbEG L 199), naar de tekst zoals deze bij die richtlijn is vastgesteld.

3. Het tweede lid vervalt, onder schrapping van het cijfer «1» voor het eerste lid.

B

Artikel 2 vervalt.

C

Artikel 3 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. Werken, waarvan het geraamde bedrag minder bedraagt dan het aantal rekeneenheden, genoemd in artikel 6, eerste lid, van de coördinatierichtlijn, alsmede werken als bedoeld in artikel 5 van die richtlijn worden opgedragen nadat daartoe een openbare aanbesteding of een aanbesteding met voorafgaande selectie is gehouden.

2. Het tweede lid, onderdeel a, komt te luiden:

a. zich een van de gevallen voordoet als bedoeld in artikel 7, tweede en derde lid, van de coördinatierichtlijn, dan wel het een werk betreft als bedoeld in artikel 4, onderdeel b, van die richtlijn;.

D

In artikel 4 vervalt de zinsnede «artikel 2, vierde lid en».

E

Artikel 6 komt te luiden:

Artikel 6

1. Het Uniform Aanbestedingsreglement 1986 is van toepassing op de wijzen van aanbesteding, genoemd in artikel 1 onder c tot en met f.

2. Voor werken waarop het Besluit overheidsaanbestedingen van toepassing is, passen Onze ministers het Uniform Aanbestedingsreglement EG 1991 toe, voorzover dit reglement aanvullende bepalingen bevat ten opzichte van het bepaalde in het Besluit overheidsaanbestedingen.

F

Artikel 6a wordt als volgt gewijzigd:

1. In het tweede lid wordt de zinsnede «6, eerste lid, eerste zinsnede,» vervangen door: 6, eerste lid,.

2. Het derde en vijfde lid vervallen, onder vernummering van het vierde lid tot derde lid.

G

Artikel 7 vervalt.

ARTIKEL III

De tekst van het Besluit overheidsaanbestedingen wordt in het Staatsblad geplaatst.

ARTIKEL IV

De tekst van het Besluit aanbesteding van werken 1973 wordt in het Staatsblad geplaatst. Voor de plaatsing in het Staatsblad stelt Onze Minister van Financiën de nummering van de artikelen van het Besluit aanbesteding van werken 1973 opnieuw vast en brengt hij de in dit besluit voorkomende aanhalingen van de artikelen met de nieuwe nummering in overeenstemming.

¹ Stb. 1993, 305

² Stb. 1991, 476, laatstelijk gewijzigd bij besluit van 6 april 1993, Stb. 214

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Economische Zaken

Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 12 juli 1994, nr. 130

ARTIKEL V

Dit besluit treedt in werking met ingang van 13 juni 1994.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 30 mei 1994

Beatrix

De Minister van Economische Zaken,
J. E. Andriessen

Uitgegeven de *negende* juni 1994

De Minister van Justitie,
A. Kosto

NOTA VAN TOELICHTING

I. ALGEMEEN

1. Inleiding

Het voorliggende besluit strekt tot wijziging van het Besluit overheidsaanbestedingen. Deze wijziging houdt verband met een tweetal door de Raad van de Europese Gemeenschappen vastgestelde richtlijnen op het terrein van de overheidsaanbestedingen.

Het besluit geeft in de eerste plaats uitvoering aan richtlijn 93/36/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 14 juni 1993, betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor leveringen. Deze richtlijn wijzigt en codificeert de in het verleden reeds diverse malen gewijzigde richtlijn «leveringen» (77/62/EEG). De lid-staten dienen uiterlijk op 14 juni 1994 de uitvoeringsmaatregelen met betrekking tot richtlijn 93/36/EEG toe te passen. Op de door de richtlijn aangebrachte wijzigingen wordt hierna in paragraaf 3 nader ingegaan.

De wijziging van het Besluit overheidsaanbestedingen houdt in de tweede plaats verband met richtlijn 93/37/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 14 juni 1993, betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor de uitvoering van werken. Deze richtlijn codificeert de in het verleden eveneens meerdere malen gewijzigde richtlijn «werken» (71/305/EEG). Omdat richtlijn 93/37/EEG inhoudelijk geen nieuwe of gewijzigde bepalingen bevat en slechts de oorspronkelijke richtlijn codificeert, behoeft de codificatierichtlijn als zodanig geen implementatie. Wel is het vanuit het oogpunt van kenbaarheid en toegankelijkheid wenselijk de nationale uitvoeringswetgeving aan te passen. Deze aanpassing wordt met het voorliggende besluit gerealiseerd.

2. Doel en gevolgen van de regeling

In het Besluit overheidsaanbestedingen is reeds uitvoering gegeven aan de richtlijn voor overheidsopdrachten met betrekking tot dienstverlening (richtlijn 92/50/EEG). Zoals hiervoor is aangegeven worden thans echter óók de richtlijnen met betrekking tot opdrachten voor respectievelijk leveringen van produkten en uitvoering van werken door middel van het Besluit overheidsaanbestedingen uitgevoerd. Dit betekent dat de huidige regelingen terzake van de uitvoering van EEG-richtlijnen op het gebied van overheidsopdrachten, vervat in de Wet overheidsopdrachten leveringen van produkten, de Wet aanbesteding van werken lagere publiekrechtelijke lichamen en het Besluit aanbesteding van werken 1973, in aangepaste vorm worden overgeheveld naar het Besluit overheidsaanbestedingen. Een uitgebreide beschouwing over de nieuwe opzet van de nationale regelgeving op het terrein van de overheidsopdrachten is opgenomen in de memorie van toelichting bij de Raamwet EEG-voorschriften aanbestedingen (Kamerstukken II 1991/92, 22 669, nr. 3, blz. 4 t/m 6).

De Raamwet EEG-voorschriften aanbestedingen voorziet in de intrekking van zowel de Wet aanbesteding van werken lagere publiekrechtelijke lichamen als de Wet overheidsopdrachten voor leveringen van produkten. Deze intrekking vindt plaats door de inwerkingtreding bij koninklijk besluit van artikel 4, tweede en derde lid, van de Raamwet EEG-voorschriften aanbestedingen. Het tijdstip van inwerkingtreding van dit artikel zal gelijk worden gesteld met het tijdstip van inwerkingtreding van het voorliggende wijzigingsbesluit.

Door dit besluit wordt een verdergaande eenheid en samenhang gerealiseerd in de nationale wetgeving ter uitvoering van communautaire

regelgeving op het gebied van de overheidsopdrachten. Aldus wordt uitvoering gegeven aan één van de doelstellingen van de Raamwet EEG-voorschriften aanbestedingen, namelijk om binnen één overzichtelijk wettelijk kader uitvoering te geven aan de communautaire regelgeving op het terrein van overheidsopdrachten. Vanuit de invalshoek van aan de regeling verbonden uitvoeringslasten en financiële consequenties is er hierbij nagenoeg geen sprake van inhoudelijk nieuwe regelgeving. De uiteenzetting over financiële consequenties en handavingsaspecten die voor het onderdeel «diensten» is opgenomen in de nota van toelichting (blz. 8 en 9) bij de vaststelling van het Besluit overheidsaanbestedingen, is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de onderdelen «werken» en «leveringen», met dien verstande dat voor laatstgenoemde onderdelen de Europese aanbestedingsvoorschriften reeds geruime tijd gelden.

De uitvoering van de richtlijn «werken» is tot nu toe voor de rijksoverheid geregeld in het op de Comptabiliteitswet gebaseerde Besluit aanbesteding van werken 1973. Dit besluit bevat naast uitvoeringsbepalingen met betrekking tot de genoemde richtlijn echter tevens voorschriften voor het aanbesteden van werken die niet onder het toepassingsbereik van de richtlijn vallen.

De Raamwet EEG-voorschriften aanbestedingen voorziet in het vervallen van de delegatiebepaling in de Comptabiliteitswet met betrekking tot het Besluit aanbesteding van werken 1973. In de memorie van toelichting (blz. 6) bij de Raamwet EEG-voorschriften aanbestedingen is aangekondigd dat in verband met de voorgenomen intrekking van het Besluit aanbesteding van werken 1973 zal worden bezien op welke wijze het deel van het besluit dat buiten het toepassingsbereik van de richtlijn «werken» valt, in een ander wettelijk kader gevat kan worden. In verband hiermee is in dit besluit nog niet de volledige intrekking van het Besluit aanbesteding van werken 1973 geregeld. Vooruitlopend op de algehele intrekking is thans voorzien in het vervallen van het deel van het Besluit aanbesteding van werken 1973 dat betrekking heeft op de implementatie van de richtlijn «werken». Dat deel wordt als gevolg van het voorliggende wijzigingsbesluit geregeld in het Besluit overheidsaanbestedingen.

In verband daarmee is tevens voorzien in een wijziging van de bepaling in het Besluit aanbesteding van werken 1973 die de toepassing van het Uniform aanbestedingsreglement EG 1991 verplicht stelt voor aanbestedende diensten binnen de Rijksoverheid. Ingevolge de gewijzigde bepaling zijn die aanbestedende diensten verplicht met betrekking tot opdrachten voor de uitvoering van werken waarop het Besluit overheidsaanbestedingen van toepassing is het UAR-EG 1991 toe te passen, voorzover dit van aanvullende aard is ten opzichte van het Besluit overheidsaanbestedingen. De toepassing van bepalingen van het UAR-EG 1991 die niet van aanvullende aard zijn doch die verplichtingen bevatten die dwingend uit de richtlijn «werken» voortvloeien is in de gewijzigde bepaling van het Besluit aanbesteding van werken 1973 niet meer verplicht gesteld. De reden daarvoor is dat die verplichtingen reeds op grond van het Besluit overheidsaanbestedingen dienen te worden nageleefd door alle aanbestedende diensten in de zin van de richtlijn. Een ander betekent feitelijk overigens dat de verplichtingen van het UAR-EG 1991 inhoudelijk in hun geheel toepasselijk blijven voor aanbestedende diensten binnen de Rijksoverheid.

De toepasselijkheid van het UAR-EG 1991 op aanbestedende diensten binnen de Rijksoverheid neemt niet weg dat – vrijwillige – toepassing van het UAR-EG 1991 door andere aanbestedende diensten, zoals publiekrechtelijke instellingen als bedoeld in de richtlijn «werken» en aanbestedende diensten die onderdeel uitmaken van de mede-overheden, mogelijk blijft.

3. De wijzigingsbepalingen van richtlijn 93/36/EEG (leveringen)

Met de door richtlijn 93/36/EEG ten opzichte van de oorspronkelijke richtlijn «leveringen» (77/62/EEG) aangebrachte wijzigingen wordt beoogd de formuleringen van de richtlijn «leveringen» te verduidelijken en deze zoveel mogelijk te harmoniseren met die van de richtlijnen «werken» (93/37/EEG) en «diensten» (92/50/EEG). De aanpassingen in de richtlijn hebben voornamelijk betrekking op de navolgende punten.

In de richtlijn is met het oog op harmonisatie de functionele definitie van aanbestedende diensten opgenomen die ook in de richtlijnen «werken» en «diensten» gehanteerd wordt. In deze definitie wordt onder aanbestedende dienst verstaan de staat en (verenigingen van) territoriale lichamen en publiekrechtelijke instellingen. Met betrekking tot het begrip «publiekrechtelijke instelling» bevatten de richtlijnen een aantal functionele criteria. Op grond daarvan dient, kort gezegd, in beginsel iedere instelling die een openbaar belang behartigt en waarop de overheid bestuurlijk of financieel grote invloed heeft, als publiekrechtelijke instelling in de zin van de richtlijnen aangemerkt te worden. In de oorspronkelijke richtlijn «leveringen» zijn in de definitie van het begrip aanbestedende dienst onder meer «publiekrechtelijke rechtspersonen» opgenomen, zonder daaraan gebonden functionele criteria. Met de thans gehanteerde definitie wordt geen inhoudelijke wijziging van het toepassingsbereik van de richtlijn beoogd.

De regeling ten aanzien van het gebruik van de openbare of de niet-openbare procedure bij het plaatsen van overheidsopdrachten voor leveringen is eveneens gestroomlijnd met de regeling van de richtlijnen «werken» en «diensten». Dit betekent dat uitdrukkelijk in de richtlijn is aangegeven in welke uitzonderingsgevallen de zgn. onderhandelingsprocedure (al dan niet met voorafgaande oproep tot mededinging) gevolgd mag worden en dat vervolgens bepaald is dat in alle overige gevallen de zgn. openbare of, naar keuze, de zgn. niet-openbare procedure gevolgd moet worden bij het plaatsen van opdrachten voor leveringen.

Nieuw voor het plaatsen van opdrachten voor leveringen is het vereiste voor aanbestedende diensten om aan iedere afgewezen gegadigde of inschrijver op verzoek de redenen voor de afwijzing mee te delen.

Aanbestedende diensten zijn verplicht ten aanzien van elke gegunde opdracht een proces-verbaal op te stellen. De in de richtlijn opgenomen voorschriften voor de opstelling van processen-verbaal zijn gelijklopend gemaakt met die van de richtlijnen «werken» en «diensten».

Harmonisatie met laatstgenoemde richtlijnen is eveneens doorgevoerd in de formulering van de voorwaarden betreffende het verplicht verwijzen in aanbestedingsdocumenten naar gemeenschappelijke regels op technisch gebied (Europese normen en technische goedkeuringen dan wel gemeenschappelijke technische specificaties).

Voorts zijn de richtlijnvoorschriften inzake de door aanbestedende diensten te verrichten publikaties, de deelneming aan opdrachten en de criteria voor de gunning van opdrachten verduidelijkt en aangepast aan de formulering van de desbetreffende bepalingen van de richtlijnen «werken» en «diensten».

Nieuw in de richtlijn «leveringen» is tenslotte de invoering van de mogelijkheid om via de procedure van het Raadgevend comité inzake overheidsopdrachten te kunnen komen tot aanpassing van technische voorwaarden betreffende de kennisgevingen en van de statistische verslagen die door de richtlijn worden vereist, alsmede van de verwijzing naar de in een bijlage bij de richtlijn opgenomen nomenclatuur.

4. Toepassing van enkele uitzonderingsbepalingen en uitsluitingsgronden in de richtlijnen 93/37/EEG en 93/36/EEG

Ingevolge de artikelen 4 van de richtlijn «werken» (93/37/EEG) en 2, eerste lid, van de richtlijn «leveringen» (93/36/EEG) zijn onder meer van de toepassing van de richtlijnen uitgezonderd overheidsopdrachten die geheim zijn verklaard of waarvan de uitvoering overeenkomstig de in de betrokken lid-staat geldende wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen met bijzondere veiligheidsmaatregelen gepaard moet gaan of wanneer de bescherming van de fundamentele belangen van die staat zulks vereist. Een zelfde uitzonderingsbepaling bevat artikel 4 van de richtlijn «diensten» (92/50/EEG). Tot een op dit punt voor Nederland bestaande regeling is te rekenen de Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten.

Op grond van de artikelen 5 van de richtlijn «werken» en 4 van de richtlijn «leveringen» zijn voorts van het toepassingsgebied van de richtlijnen uitgesloten overheidsopdrachten waarvoor andere procedure-regels gelden en die worden geplaatst krachtens tussen een lid-staat en een of meer derde landen gesloten internationale overeenkomsten. Deze overeenkomsten dienen met inachtneming van het EEG-Verdrag te zijn gesloten met het oog op de gemeenschappelijke verwezenlijking of exploitatie van een project van de ondertekenende staten. De richtlijn «diensten» bevat een zelfde uitzonderingsbepaling in artikel 5. Onder de bedoelde internationale overeenkomsten kunnen voor Nederland overheidsopdrachten vallen die worden geplaatst in het kader van ontwikkelingssamenwerking of in het kader van bilaterale hulpprogramma's.

Met betrekking tot de selectie van gegadigden in een aanbestedingsprocedure bevatten de artikelen 24 van de richtlijn «werken» en 20 van de richtlijn «leveringen» een aantal uitsluitingsgronden. In artikel 29 van de richtlijn «diensten» is eveneens voorzien in deze uitsluitingsgronden. Op grond van de in deze artikelen limitatief opgenomen criteria kunnen gegadigden van deelneming aan de aanbestedingsprocedure worden uitgesloten. Aanbestedende diensten kunnen van een gegadigde verlangen met behulp van documenten aan te tonen dat hij voldoet aan de criteria.

Ingevolge de hiervoor genoemde artikelen 24 van de richtlijn «werken», 20 van de richtlijn «leveringen» en 29 van de richtlijn «diensten» kan een gegadigde onder de in die artikelen aangegeven omstandigheden aan zijn bewijsplicht voldoen door een verklaring over te leggen die door betrokkene is afgelegd ten overstaan van een bevoegde gerechtelijke of overheidsinstantie, een notaris of een bevoegde beroepsorganisatie van het land van oorsprong of herkomst.

Op grond van de genoemde artikelen wijst elke lid-staat de instanties aan die tot afgifte van de documenten in die Lid-staat bevoegd zijn. Het navolgende wordt in dit verband opgemerkt over de in Nederland tot afgifte van vereiste documenten bevoegde instanties.

Wat betreft de criteria die verband houden met de afwezigheid van (een aanvraag tot) faillissement, van surséance van betaling en van een strafrechtelijke veroordeling die de beroepsmoraliteit van de gegadigde in het gedrang brengt, kan de gegadigde aan zijn bewijsplicht voldoen door het toezenden aan de aanbestedende dienst van een door een notaris gegeven afschrift van een authentieke akte, waarin het afleggen van een verklaring, inhoudende dat aan de bedoelde vereisten is voldaan, is geconstateerd.

Wat betreft de criteria inzake het voldaan hebben aan de verplichtingen ten aanzien van de betaling van belastingen en sociale verzekeringsbijdragen, kan de gegadigde aan zijn bewijsplicht voldoen door het toezenden van een desbetreffende verklaring van de belastingdienst en/of de bedrijfsvereniging.

5. Conversietabel van Richtlijn 93/37/EEG naar het besluit

In de onderstaande tabel wordt aangegeven op welke wijze de artikelen van richtlijn 93/37/EEG in de artikelen van het voorliggende Besluit zijn verwerkt:

Richtlijn:	Besluit:
Artikel 1:	Artikelen 4, eerste en tweede lid, en 5.
Artikel 2:	Artikel 4, tweede lid.
Artikelen 3, derde lid, 4 t/m 9, 10, eerste t/m vijfde lid, 11, eerste t/m zevende, elfde en twaalfde lid, en 12 t/m 14:	Artikel 4, eerste en tweede lid.
Artikel 3, eerste, tweede en vierde lid:	Artikel 5.
Artikelen 7, derde lid, onder a, en 8, derde lid:	Artikel 8, eerste lid.
Artikel 8, tweede lid:	Artikel 8, tweede lid.
Artikel 10, vierde lid:	Artikelen 6, tweede lid, en 8.
Artikel 10, zesde lid:	Artikel 3.
Artikelen 11, derde, zesde, zevende, elfde en twaalfde lid, en 15:	Artikel 5, eerste lid.
Artikelen 11, vierde, zesde, zevende, elfde en twaalfde lid, en 16:	Artikel 5, tweede lid.
Artikel 17:	Behoeft geen uitvoering.
Artikelen 18 t/m 21, en 22, eerste t/m derde lid:	Artikel 4, eerste en tweede lid.
Artikel 22, vierde lid:	Artikel 2.
Artikel 23, eerste lid:	Behoeft geen uitvoering.
Artikelen 23, tweede lid en 24 t/m 28:	Artikel 4, eerste en tweede lid.
Artikel 29, eerste en vijfde lid:	Behoeft geen uitvoering.
Artikelen 29, tweede t/m vierde lid, en 30:	Artikel 4, eerste en tweede lid.
Artikel 30, vierde lid, derde volzin:	Artikel 8, tweede lid.
Artikel 31:	Behoeft geen uitvoering.
Artikel 34, eerste lid:	Artikelen 6, eerste lid, en 7.
Artikelen 34, tweede en derde lid, en 35 t/m 37:	Behoeven geen uitvoering.

In artikel 4, derde lid, van het Besluit is een bepaling opgenomen betreffende het verbod beperkingen op te leggen of toe te passen ten aanzien van de in richtlijn 71/304/EEG bedoelde begunstigden.

6. Conversietabel van Richtlijn 93/36/EEG naar het besluit

In de onderstaande tabel wordt aangegeven op welke wijze de artikelen van richtlijn 93/36/EEG in de artikelen van het voorliggende Besluit zijn verwerkt.

Richtlijn:	Besluit:
Artikelen 1, 2, eerste lid, 3 t/m 5, 6, tweede t/m vierde lid, 7, 8, eerste t/m vijfde lid, 9, eerste t/m vijfde lid en negende en tiende lid, 10 t/m 13:	Artikel 9, eerste en tweede lid.
Artikel 2, tweede lid:	Artikel 9, vierde lid.
Artikelen 6, derde lid, onder a, en 7, tweede lid:	Artikel 12, tweede lid.
Artikel 7, derde lid:	Artikel 12, eerste lid.
Artikel 8, vierde lid:	Artikelen 10, tweede lid, en 12, eerste lid.
Artikel 8, zesde lid:	Artikel 3.
Artikel 14:	Behoeft geen uitvoering.
Artikelen 15 t/m 18, 19, eerste t/m derde lid, 20 t/m 24:	Artikel 9, eerste en tweede lid.
Artikel 19, vierde lid:	Artikel 2.
Artikel 25, eerste en vijfde lid:	Behoeft geen uitvoering.
Artikel 25, tweede t/m vierde lid, 26, 27 en 30:	Artikel 9, eerste en tweede lid.
Artikel 27, derde volzin:	Artikel 12, tweede lid.
Artikel 28:	Artikel 9, derde lid.
Artikel 31, eerste lid:	Artikelen 10, eerste lid, en 11.
Artikelen 31, tweede en derde lid, 32 en 33:	Behoeven geen uitvoering.
Artikel 34:	Aanhef en artikel V.
Artikel 35:	Behoeft geen uitvoering.

II. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel I

A, C, F en J

In het Besluit overheidsaanbestedingen is reeds uitvoering gegeven aan richtlijn 92/50/EEG betreffende overheidsopdrachten voor dienstverlening. Ingevolge de voorliggende wijziging van dit Besluit worden thans ook regels gegeven voor de uitvoering van werken en voor leveringen van producten, ter uitvoering van onderscheidenlijk de richtlijnen 93/37/EEG en 93/36/EEG.

In het belang van de toegankelijkheid van het Besluit zijn de drie categorieën van overheidsopdrachten in afzonderlijke hoofdstukken ondergebracht. Werken, leveringen en diensten zijn geregeld in respectievelijk de hoofdstukken 2, 3 en 4. Voorafgaand daaraan zijn in hoofdstuk 1 geplaatst de begripsbepalingen en enkele algemene voorschriften. Een algemene bepaling betreft de niet-discriminerende behandeling van aannemers, leveranciers en dienstverleners uit Nederland en uit andere lid-staten van de Europese Gemeenschap en uit andere staten die partij zijn bij de overeenkomst inzake de Europese Economische Ruimte. Een volgend algemeen voorschrift betreft het gebruik door aanbestedende diensten van objectieve technische specificaties. De slotbepalingen zijn in een afzonderlijk hoofdstuk 5 ondergebracht.

Voorts worden bij de voorliggende wijziging de artikelen van het Besluit overheidsaanbestedingen vernummerd. Ingevolge aanwijzing 238 van de Aanwijzingen voor de regelgeving dient artikelvernummering bij wijziging van regelingen achterwege te blijven, tenzij dit noodzakelijk is. Vanuit het oogpunt van overzichtelijkheid in de regelgeving wordt vernummering noodzakelijk geacht. Daarbij is mede in aanmerking genomen de omstandigheid dat deze – relatief ingrijpende – wijziging noodzakelijkerwijs spoedig volgt op de vaststelling van het oorspronkelijke Besluit overheidsaanbestedingen. Voorts zou, zonder vernummering bij de onderhavige wijziging, deze toch hebben moeten plaatsvinden bij de tekstplaatsing van het Besluit. De opdracht tot vernummering in het artikel betreffende de tekstplaatsing kan thans achterwege blijven.

B

De begripsbepaling is uitgebreid met een statische verwijzing naar de richtlijnen 93/37/EEG en 93/36/EEG betreffende «werken» en «leveringen». Voorts is een verwijzing opgenomen naar de zgn. liberalisatierichtlijn (71/304/EEG) met betrekking tot overheidsopdrachten voor de uitvoering van werken. Deze richtlijn was voorheen evenals de zgn. coördinatie-richtlijn voor «werken» (71/305/EEG) uitgevoerd door middel van het Besluit aanbesteding van werken en de Wet aanbesteding van werken lagere publiekrechtelijke lichamen.

D

In artikel 2 wordt uitvoering gegeven aan de in de richtlijnen voor «werken», «leveringen» en «diensten» opgenomen gelijklopende bepaling die ertoe strekt dat aanbestedende diensten zich zonder discriminatie en onder dezelfde voorwaarden als die welke zij aan eigen onderdanen stellen tot aannemers, leveranciers en dienstverleners van de andere lid-staten (en andere staten die partij zijn bij de overeenkomst inzake de Europese Economische Ruimte) wenden die aan de vereisten voldoen.

In artikel 3 wordt uitvoering gegeven aan de in de richtlijnen voor «werken», «leveringen» en «diensten» opgenomen verplichting voor de

lid-staten het gebruik van discriminerende technische specificaties te verbieden. Uit de betreffende richtlijnbevestigingen blijkt dat het onder meer verboden is merken, octrooien of typen, of een bepaalde oorsprong of produktie aan te duiden. Een dergelijke aanduiding, vergezeld van de vermelding «of daarmee overeenstemmend», is evenwel toegestaan, wanneer de aanbestedende diensten niet in staat zijn door middel van voldoende nauwkeurige en voor alle betrokkenen begrijpelijke technische specificaties een beschrijving van het voorwerp van de opdracht te geven. De bepaling kan voor de burgerlijke rechter worden ingeroepen.

E

De ingevoegde hoofdstukken 2 en 3 dienen ter vervanging van de nationale uitvoeringsregels met betrekking tot de EEG-richtlijnen «werken» en «leveringen» in respectievelijk het Besluit aanbesteding van werken, de Wet aanbesteding van werken lagere publiekrechtelijke lichamen en de Wet overheidsopdrachten leveringen van produkten.

Wat betreft het onderdeel «leveringen» wordt hiermee uitvoering gegeven aan de richtlijn 93/36/EEG.

De richtlijn voor het onderdeel «werken» (93/37/EEG) heeft een zuiver codificerend karakter en behoeft – zoals aangegeven in het algemeen deel van deze toelichting – als zodanig geen implementatie. Wel wordt van de noodzakelijke wijziging van het Besluit overheidsaanbestedingen gebruik gemaakt om de verwijzing naar de richtlijn «werken» in de Nederlandse wetgeving te actualiseren en de nationale uitvoeringsregelingen in één wettelijk kader onder te brengen.

Voor de uitvoering van de richtlijnen 93/37/EEG en 93/36/EEG is gebruik gemaakt van de systematiek die reeds is gehanteerd bij onderscheidenlijk de uitvoering van richtlijn 92/50/EEG (diensten) via het Besluit overheidsaanbestedingen en de uitvoering van de aanbestedingsrichtlijn voor de nutssector via het Besluit aanbestedingen nutssector. In de navolgende toelichting worden de artikelen van de nieuwe hoofdstukken 2 en 3 in samenhang behandeld. Niettemin is daarbij niet steeds sprake van overeenkomstige bepalingen in hoofdstuk 3, hetgeen verband houdt met de verschillende aard van opdrachten voor leveringen en opdrachten voor de uitvoering van werken.

De **artikelen 4, eerste lid, en 9, eerste lid**, bevatten een gespecificeerde verwijzing naar de artikelen van respectievelijk richtlijn 93/37/EEG en richtlijn 93/36/EEG. De aanbestedende diensten die onder de werkingssfeer van de richtlijnen vallen, dienen zich voor het plaatsen van opdrachten voor onderscheidenlijk werken en leveringen aan de aangegeven bepalingen van de richtlijnen te houden.

Op grond van **artikel 4, tweede lid**, dient een aanbestedende dienst ervoor zorg te dragen dat instanties, die zelf geen aanbestedende dienst in de zin van de richtlijn «werken» zijn, de bepalingen van de richtlijn toepassen indien zij opdrachten voor de uitvoering van werken plaatsen, die door de aanbestedende dienst voor meer dan 50 procent rechtstreeks worden gesubsidieerd. **Artikel 4, derde lid**, verbiedt het opleggen of toepassen van beperkingen ten aanzien van de begunstigden, bedoeld in de zgn. liberalisatierichtlijn voor werken (71/304/EEG).

Ingevolge **artikel 5, eerste lid**, dienen aanbestedende diensten voor het sluiten van concessie-overeenkomsten voor openbare werken in de zin van artikel 1, onderdeel d, van de richtlijn, de aangegeven bepalingen van de richtlijn toe te passen. **Artikel 5, tweede lid**, heeft betrekking op concessiehouders van openbare werken die zelf geen aanbestedende dienst zijn. Zij zijn verplicht om zich aan de aangegeven bekendmakingsvoorschriften te houden wanneer zij opdrachten voor de uitvoering van werken plaatsen bij derden in de zin van artikel 3, vierde lid, van richtlijn 93/37/EEG. **Artikel 9, tweede en derde lid**, houdt verband met

aanbestedende diensten en opdrachten voor leveringen die onder het werkingsbereik vallen van de overeenkomst inzake overheidsopdrachten van de GATT (Pb 1980 nr. L71 en Pb 1987 nr. L345). Ingevolge deze overeenkomst geldt een lagere drempel waarboven de Europese aanbestedingsvoorschriften moeten worden toegepast.

Op grond van **artikel 9, vierde lid**, dient in overeenkomsten tussen aanbestedende diensten en concessiehouders als bedoeld in artikel 2, tweede lid, van de richtlijn «leveringen» (93/36/EEG), te worden bepaald dat het plaatsen van opdrachten voor leveringen ter uitvoering van die overeenkomsten geschiedt op niet-discriminerende wijze.

De artikelen **6 t/m 8 en 10 t/m 12** regelen de informatiestromen betreffende respectievelijk opdrachten voor werken en opdrachten voor leveringen tussen aanbestedende diensten, de Minister van Economische Zaken en de Europese Commissie. De artikelen 6 en 10 betreffen de informatieverstrekking van de aanbestedende diensten aan de Minister van Economische Zaken. De artikelen 7 en 11 zien op de informatieverschaffing van de Minister aan de Commissie. In verband met het codificerende karakter van de richtlijnen 93/37/EEG en 93/36/EEG wijken de in deze artikelen genoemde data af van de inmiddels verstreken data die zijn vermeld in de richtlijnen. De rechtstreekse verstrekking van bepaalde gegevens door aanbestedende diensten aan de Commissie is tenslotte geregeld in de artikelen 8 en 12.

G, H en I

De wijzigingen in de artikelen 13, 14 en 16 (nieuw), betreffende het onderdeel «diensten», strekken ertoe om deze bepalingen te harmoniseren met de nieuwe voorschriften voor «werken» en «leveringen». De aanpassingen hebben onder meer betrekking op de specifieke verwijzing naar enkele gelijklopende bepalingen in de betreffende richtlijnen.

Gelet op het nieuwe artikel 3 inzake het verbod van het gebruik van discriminerende technische specificaties, vervalt voorts de desbetreffende afzonderlijke bepaling voor het onderdeel «diensten».

Artikel II

Dit artikel heeft betrekking op de wijziging van het Besluit aanbesteding van werken. Met deze wijziging vervalt het deel van het Besluit aanbesteding van werken dat betrekking heeft op de uitvoering van de richtlijn «werken».

Artikelen III en IV

Gelet op de relatief omvangrijke en ingrijpende wijzigingen die als gevolg van het voorliggende wijzigingsbesluit in het Besluit overheidsaanbestedingen en het Besluit aanbesteding van werken worden aangebracht, is in deze artikelen voorzien in een tekstplaatsing van genoemde besluiten.

Artikel V

De inwerkingtreding van het wijzigingsbesluit is bepaald op 13 juni 1994. Daarmee wordt aangesloten bij de verplichting in richtlijn 93/36/EEG om voor 14 juni 1994 de uitvoeringsmaatregelen van de richtlijn in werking te doen treden. Richtlijn 93/37/EEG is een zuivere codificatierichtlijn en bevat daarom geen datum, waarop zij moet zijn uitgevoerd.

De Minister van Economische Zaken,
J. E. Andriessen